

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3271

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het Australische voornemen om Japan voor de rechter te slepen wegens de walvisjacht*. (Ingezonden 30 juni 2009)

1

Wat vindt u van het voornemen van de Australische regering om Japan voor de rechter te dagen vanwege het structureel negeren van de internationale afspraken over de walvisvaart?

2

Deelt u de mening van de minister van Buitenlandse Zaken Stephen Smith dat de Japanse schendingen van de IWC-afspraken aanhangig gemaakt kunnen worden bij het Internationaal Gerechtshof te Den Haag of het Internationaal Tribunaal voor het Zeerecht te Hamburg? Zo ja, bent u bereid uw warme steun uit te spreken voor het Australische initiatief en daar uw volle medewerking aan te verlenen? Zo nee, waar baseert u uw mening op?

3

Kunt u uiteenzetten welke mogelijkheden Nederland tot nu toe heeft aangegrepen om ervoor te zorgen dat de IWC-afspraken worden nageleefd? Bent u van mening dat uw inspanningen op dit gebied afdoende zijn geweest? Zo ja, kunt u dat

toelichten? Zo nee, bent u bereid de Nederlandse inzet tot nu toe te evalueren en effectievere instrumenten in te zetten om de illegale walvisjacht te stoppen?

¹ Nu.nl, 19 juni 2009
<http://www.nu.nl/algemeen/2025130/australie-dreigt-japan-wegens-walvisvaart.html>

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 16 juli 2009)

1

Desgevraagd hebben de Australische autoriteiten verzekerd dat Australië vooral langs diplomatieke weg Japan ervan wil overtuigen om de wetenschappelijke walvisjacht op te geven. Om dat doel te bereiken zet Australië in op het toekomstgerichte proces voor de hervorming van de Internationale Walvisvaart Commissie (IWC). Als dit proces niet tot de gewenste resultaten zou leiden, worden andere opties niet uitgesloten, waaronder juridische actie via het Internationaal Gerechtshof of het Internationaal Tribunaal voor het Zeerecht. Ook Nederland blijft zich inzetten voor een diplomatieke oplossing in het kader van de IWC. Nederland zoekt in het toekomstgerichte proces van de IWC naar een duurzame oplossing op basis van een gedegen

en effectief controleerbaar beheerregime. Tijdens de recente jaarvergadering van de IWC (22–26 juni jl.) is besloten het toekomstgerichte proces met een jaar te verlengen. Mocht de IWC besluiten met het proces te stoppen, dan zal Nederland aansturen op een ministeriële conferentie om de impasse te doorbreken. Nederland vindt het te vroeg om nu al over andere opties te spreken voor het geval het diplomatieke proces niet slaagt.

2

Een geschil over de uitlegging of toepassing van de Internationale Conventie voor de Regulering van de Walvisvaart (ICRW), zoals artikel VIII over wetenschappelijk onderzoek, kan niet op basis van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Zeerechtverdrag) worden beslecht en derhalve niet aan het Internationaal Hof voor het Recht van de Zee worden voorgelegd. Een partij bij het Zeerechtverdrag kan een geschil met Japan over de uitlegging of toepassing van het Zeerechtverdrag evenmin voorleggen aan het Internationaal Hof voor het Recht van de Zee, maar wel aan een arbitraal tribunaal. Staten die evenals Japan de verplichte rechtsmacht van het Internationaal Gerechtshof hebben aanvaard, kunnen een geschil met Japan over de uitlegging of

toepassing van de ICRW of het Zeerechtverdrag wel voorleggen aan het Internationaal Gerechtshof. Gelet op de bewoordingen van de relevante artikelen van de ICRW en het Zeerechtverdrag zal het echter niet eenvoudig zijn om in het gelijk te worden gesteld.

Mocht een staat het initiatief nemen tot een procedure bij het Internationaal Gerechtshof tegen Japan in verband met de walvisjacht, dan zal Nederland dat initiatief zorgvuldig op zijn merites beoordelen en op basis daarvan bezien in hoeverre steun kan worden verleend.

3

Ik ben tegen de walvisjacht. Binnen de mogelijkheden die ik heb, doe ik er alles aan om de walvisjacht tot nul te reduceren (zie hiervoor ook het antwoord op vraag 1). Nederland neemt deel aan de «Small Working Group on the Future of the IWC». In deze werkgroep wordt een dialoog gevoerd met Japan en andere walvisjagende landen over hun jachtpraktijken. Nederland zet in op naleving van de IWC-regels. De mogelijkheden voor sancties binnen de IWC zijn een element van het toekomstgerichte proces. Dit toekomstgerichte proces staat nu voorop. De acties die Nederland daarnaast doet, mogen dit proces niet in gevaar brengen.

Nederland heeft de volgende acties genomen:

- Nederland heeft op 11 februari 2009 deelgenomen aan een demarche richting IJsland. Hierin uitte Nederland haar protest tegen en zorgen over de afgegeven quota voor de commerciële walvisjacht en de internationale handel in walvisvlees.
- Daarnaast heeft Nederland in een brief van eind november 2008 aan de Japanse ambassade, mede op verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Tweede Kamer, Japan gevraagd te stoppen met de drijfjacht op dolfijnen in Taiji om verder dierenleed te voorkomen (Kamerstuk 31 700 XIV nr. 43). U bent hierover reeds geïnformeerd.
- In december 2007 heeft Nederland een demarche richting de Japanse overheid onder leiding van Australië gesteund. Mede vanwege deze diplomatieke druk heeft Japan bekendgemaakt dat het af zou zien van de vangst van de 50 kwetsbare bultruggen. Ook dit jaar werkt deze actie nog door. Tijdens de 61ste

jaarvergadering heeft Japan bekendgemaakt het voorgenomen quotum van 50 bultruggen niet te gebruiken, zolang er vooruitgang wordt geboekt met het toekomstgerichte proces van de IWC.